

Be 1973:13
Producent:
STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Enheten för befolknings-
statistik
Förfrågningar:
Förste aktuarie
Johan Nordenankar
tel 08 - 716 29 00

3 september 1973

Nr Be 1973:13

FOLK- OCH BOSTADSRÄKNINGEN 1970: ALLMÄN SKOLUTBILDNING OCH YRKESUTBILDNING

Population and housing census in 1970: Education

SAMMANFATTNING

SCB kan nu redovisa vissa bearbetningar av uppgifterna om utbildning i 1970 års folk- och bostadsräkning (FoB 70), avseende personer födda 1911-1954.

Befolkningen i storstadslänen har genomgående redovisat längre allmän skolutbildning än befolkningen i övriga län. Särskilt framträdande är detta för Stockholms län där endast 27 % av befolkningen angivit 7-årig folkskola som högsta allmänna skolutbildning, medan motsvarande tal för Västerbottens län är drygt 60 %. Om man ser på förekomsten av yrkesutbildning kan man likaledes konstatera en markant skillnad mellan storstadslänen och övriga län. I Stockholms län angav 42 % av befolkningen någon form av yrkesutbildning. I Gävleborgs län samt i hela riket var motsvarande tal 26 % resp 33 %. Förekomsten av yrkesutbildning avtar ju högre upp i åldrarna man kommer. Av personer i åldern 55-59 år hade endast ca 20 % angett någon form av yrkesutbildning mot ca 47 % i gruppen 25-29-åringar. Drygt 35 % av männen och 30 % av kvinnorna har angett att de har yrkesutbildning.

DEFINITIONER

Med allmän skolutbildning avses sådan grundläggande utbildning som ej är avsedd att förbereda för speciellt yrke. I FoB 70 redovisas sådan utbildning i 6 grupper:

- 11 Folkskola 7 år eller kortare
- 21 Folkskola 8 år, avbrutna studier vid flickskola/realskola
- 31 Grundskola, folkskola 9 år eller längre, enhetsskola, folkhögskola
- 41 Realskola, flickskola, avbrutna gymnasiestudier
5. Allmänt gymnasium
- 61 Fackskola, social linje

Utbildning vid allmänt gymnasium har uppdelats på latin-, real- och allmän linje. För personer som angett en kvalificerad yrkesutbildning, t ex akademisk examen, men ingen allmän skolutbildning har angivits ospecificerat allmänt gymnasium.

Kodsiffrorna ovan användes i FoB 70 för kodning av allmän skolutbildning. På motsvarande sätt kodades också utbildning enligt fackskolans övriga linjer samt utbildning vid handelsgymnasium och tekniskt gymnasium. I de fall en person angivit

Utgivare: Statistiska centralbyrån, Fack, 102 50 Stockholm 27

Statistiska meddelanden ges ut intermittent. Prenumeration kan göras genom bokhandeln eller hos Allmänna Förlagets Distribution, Fack, 162 10 Vällingby 1. Årsprenumeration inkl moms: hela serien 650 kr; undergrupperna Am och N vardera 150 kr; undergrupperna I, Iv, J och T vardera 120 kr; undergrupperna Bo och P vardera 90 kr; undergrupperna R och U vardera 60 kr; undergrupperna Be, H, Pa och S vardera 35 kr. Lösnummerpris: 4:- inkl moms (om ej annat anges). Ansvarig utgivare: Lennart Fastbom, Statistiska centralbyrån.

Published by the National Central Bureau of Statistics, Fack, S-102 50 Stockholm 27, Sweden

The Reports are issued from time to time. They may be obtained from Allmänna Förlagets Distribution, Fack, S-162 10 Vällingby 1, Sweden. Annual subscription: Sw.Kr. 552.50. Subgroups Am, N respectively: Sw.Kr. 127.50, subgroups I, Iv, J, T respectively: Sw.Kr. 102.—; subgroups Bo, P respectively: Sw.Kr. 76.50; subgroups R, U respectively: Sw.Kr. 51.—; subgroups Be, H, Pa, S respectively: Sw.Kr. 29.75. Single issue: Sw.Kr. 3.40 (unless otherwise specified).

någon av de tre sistnämnda utbildningarna men ingen annan högre yrkesutbildning, översattes den angivna koden för allmän skol- utbildning till motsvarande yrkesutbildningskod.

Uppgifter om utbildning skulle endast lämnas av personer födda mellan 1911 och 1954 dvs i åldern 16-59 år. Den nedre gränsen valdes med hänsyn till att skolplikten i Sverige omfattar personer t o m denna ålder. Endast ett fåtal har avslutat sin grund- utbildning före 16 års ålder. Den övre gränsen bestämdes dels av konsumenternas önskemål, dels av att en provundersökning som fö- regick FoB 70 visade att bortfallet på variabeln utbildning öka- de i de äldre åldersgrupperna.

Med yrkesutbildning avses sådan skolmässig, kursbunden utbildning, som avser att förbereda för ett visst yrke. Sådan utbildning skall i princip ha haft en varaktighet av minst fem månaders hel- dagsundervisning (= en termin). Viss vidareutbildning eller på- byggnadsutbildning har dock beaktats, även om den haft kortare varaktighet. Utbildning som varit uteslutande praktisk har endast beaktats i de fall den avslutats med någon form av legitimering t ex mästarbrev för frisörer, behörighet för elektriker etc.

Pågående utbildning ingår inte i utbildningsredovisningen; ej heller avbruten utbildning. Ett undantag från det sistnämnda gäller partiell examen vid filosofisk fakultet. Enstaka betyg (poäng) har beaktats i de fall då det av blanketten framgått att en person inte avsett att avlägga en fullständig examen.

För kodning av yrkesutbildning användes en reviderad version av Svensk utbildningsnomenklatur (SUN, se Meddelanden i samordnings- frågor 1969:3). Denna kod är femställig och kräver alltså de- taljerad information om varje utbildning ifall en fullständig kodning skall kunna göras. Då det i provundersökningarna visade sig ovanligt att uppgiftslämnarna gav så fullständig information om sin yrkesutbildning att en så detaljerad bearbetning var möj- lig, beslöt SCB att redovisningen skulle begränsas till grövre kategorier. Grundläggande yrkesutbildning med en varaktighet av 5 månader till två år (heldagsundervisning) redovisas därför endast med SUNs tvåsifferkod. Sådan utbildning angavs på FoB- blanketten genom kryssmarkering i fasta svarsalternativ.

Grundläggande yrkesutbildning längre än två år samt sådan ut- bildning som i princip bygger på slutförd gymnasieutbildning redovisas med SUNs tre- eller fyrsifferkod.

KOMMENTAR TILL TABELLERNÄ

Tabell 1 omfattar en länsvis redovisning av befolkningens all- männa skolutbildning. Härvid har även utbildning vid fackskola, handelsgymnasium och tekniskt gymnasium medtagits. I tabell 2 har befolkningen fördelats efter "högsta" utbildning. Detta in- nebär att personer som endast angivit allmän skolutbildning för- delats efter denna. De som angett både allmän skolutbildning och yrkesutbildning har fördelats efter redovisad yrkesutbildning. Utbildning vid fackskolans tekniska och ekonomiska linjer samt utbildning vid handelsgymnasium och tekniskt gymnasium betraktas i denna tabell liksom i tabell 3 som yrkesutbildningar. I tabell 3 har befolkningen redovisats efter högsta utbildning och ålder.

Den enda preliminära utbildningstabell som framtogs i FoB 70 av- såg redovisning av allmän skolutbildning samt utbildning vid fackskola, handelsgymnasium och tekniskt gymnasium. Redovisning gjordes på kommun som minsta enhet. Tabell 1 innehåller en sam- manställning av dessa resultat per län.

I näst sista kolumnen redovisas bortfallet på frågan om allmän skolutbildning. För hela riket var detta 4 %. Bortfallet på den- na fråga i Stockholms län står dock för närmare 40 % av bort- fallet i hela riket. Förekomsten av lägsta allmänna skolutbild- ning dvs folkskola 7 år eller kortare varierar mellan 27 % (Stockholms län) och 60 % (Västerbottens län).

Även andelen personer med yrkesutbildning är avsevärt högre i Stockholms län än i övriga landet. Således uppgav 42 % av populationen i Stockholms län någon form av yrkesutbildning medan motsvarande tal för övriga län var ca 30 %.

Man kan vidare konstatera att uppgifterna om yrkesutbildning ökar med högre allmän skolutbildning. Av personer som redovisat folkskola 7 år eller kortare hade endast 18 % uppgivit yrkesutbildning. Personer med 8-9-årig folkskola, grundskola eller enhetsskola hade yrkesutbildning till 35 %. Av examinerade från flickskola/realskola hade 56 % yrkesutbildning medan yrkesutbildning redovisats av mer än 60 % av dem som gått allmänt gymnasium.

Beträffande förekomsten av yrkesutbildning kan man vidare konstatera (tabell 3) att andelen personer med sådan utbildning avtar med stigande ålder. Om man bortser från personer i de yngsta ålderna (upp till 25 år), där många inte hunnit avsluta sin utbildning, kan man konstatera att andelen yrkesutbildade avtar kontinuerligt från 47 % i åldern 25-29 år till 20 % i åldern 55-59 år.

KVALITET

En kontrollundersökning avseende frågan om utbildning i FoB genomfördes under hösten 1970. Ca 27 000 slumpvis utvalda personer intervjuades. I princip ställdes samma frågor om utbildning som i FoB. Man räknar i en intervjuundersökning med att erhålla mer sanna svar jämfört med dem som lämnats i FoB-formuläret, eftersom man vid behov kan förtydliga frågorna. Genom att jämföra uppgifterna i FoB-formuläret med dem som erhållits i intervjuundersökningen får man en uppfattning om FoB-uppgifternas kvalitet.

Detaljerade resultat av sådana jämförelser kommer att redovisas i SM senare i höst. Hittills föreligger endast preliminära resultat avseende allmän skolutbildning samt förekomst av yrkesutbildning utan uppdelning på huvudgrupp. Dessa värden redovisas nedan med reservation för bortfallets snedvridande effekt. Bortfallet i kontrollundersökningen var 5,2 %.

	FoB 70 (exklusive bortfall)	Kontroll- undersökning (exklusive bortfall)
Folkskola 7 år eller kortare	48,4	47,2
Folkskola 8 år, avbrutna studier vid flickskola/realskola	12,6	14,3
Grundskola, folkskola 9 år, enhetsskola, folkhögskola	15,5	15,8
Realskola, flickskola, avbrutna gymnasiestudier	11,2	11,3
Allmänt gymnasium	7,4	7,1
Fackskola	1,1	1,1
Handelsgymnasium, ekonomisk linje på nya gymnasiet	1,8	1,7
Tekniskt gymnasium, teknisk linje på nya gymnasiet	2,0	1,5
Andel personer som angett yrkesutbildning	34,0	35,1

FORTSATT PUBLICERING

Underlag för de i detta SM redovisade tabellerna utgöres av s k råtabeller. I FoB 70:s tabellprogram (SM Be 1971:10) redovisas utformningen av samtliga råtabeller som tas fram i FoB 70.

För närvarande finns två råtabeller avseende utbildning tillgängliga. De har beteckningarna U 2 och U 3 i tabellprogrammet och redovisar befolkningens högsta utbildning (se ovan) i kombination med sysselsättning, ålder och kön.

Ytterligare 7 råtabeller avseende utbildning kommer att framställas. Dessa kommer att innehålla:

- 1) yrkesutbildning i kombination med allmän skolutbildning och kön
- 2) utbildning och ålder (1-årsklasser) i kombination med sysselsättning och kön
- 3) andel (o/oo) förvärvsarbetande samt ej förvärvsarbetande i kombination med ålder och kön
- 4) utbildning och yrke i kombination med sysselsättning, anställningens art och kön
- 5) utbildning och näringsgren i kombination med sysselsättning, anställningens art och kön
- 6) utrikes födda efter utbildning, inflyttningsår i kombination med ålder, kön samt svensk resp utländsk utbildning
- 7) personer som ej redovisat någon utbildning fördelade efter ålder i kombination med sysselsättning och kön

TABELLFÖRTECKNING

List of tables

TABELL

1. Befolkningen i åldern 16-59 år fördelad efter allmän skolutbildning länsvis och i hela riket. Absoluta och relativa tal (%).

Anm: Som allmän skolutbildning har i denna tabell även räknats utbildning vid fackskola, handelsgymnasium och tekniskt gymnasium.

2. Befolkningen i åldern 16-59 år fördelad efter högsta utbildning och kön, länsvis och i hela riket.

3. Befolkningen i åldern 16-59 år efter högsta utbildning och ålder i hela riket.

TABLE

1. The population aged 16 to 59 years by general education, by county and the whole country. Total and relative numbers (%).

Note: In this table also education at continuation school, commercial upper secondary school and technical upper secondary school has been regarded as general education

2. The population aged 16 to 59 years by highest education and sex, by county and the whole country.

3. The population aged 16 to 59 years by highest education and age in the whole country.

LIST OF TERMS

allmän skolutbildning	general education
allmänt gymnasium	general upper secondary school
därav	of which
eftergymnasial	post-secondary
ekonomisk linje	economics line
examen	exam, examination
fackskola	continuation school (2-year upper secondary school)
flickskola	girls' municipal school
folkhögskola	folk high school, voluntary (county) boardingschool at secondary level for adults
folkskola	elementary school, primary school (before introduction of 9-year compulsory school)
forskning	research
gren	sub-alternative
grundskola	9-year compulsory comprehensive school
gymnasial	upper secondary (level)
gymnasium	upper secondary school, senior high school
handelsgymnasium	commercial upper secondary school
län	county
linje	line
realskola	junior secondary school (under old system)
skola	school
social linje	social science line
teknisk linje	technology line
tekniskt gymnasium	technical upper secondary school
termin	term
undervisning	education, instruction
yrkesutbildning	vocational education, vocational training
ålder	age

Tabell 1 Befolkningen i åldern 16-59 år fördelad efter allmän skolutbildning länsvis och i hela riket
Absoluta och relativa tal (%)

Anm. Som allmän skolutbildning har i denna tabell även räknats utbildning vid fackskola, handelsgymnasium och tekniskt gymnasium.

Län		Folkskola 7 år eller kortare	Folkskola 8 år, Avbrutna studier vid flick- skola/ realskola	Grundskola, Folkskola 9 år eller längre, Enhetsskola, Folkhög- skola	Realskola, Flickskola Avbrutna gymnasie- studier	Allmänt gym- nasium	Fackskola	Handels- gymnasium, Ekonomisk linje på nya gymnasiet	Tekniskt gymnasium Teknisk linje på nya gymnasiet	Allmän skolut- bildning ej angiven	Samtliga
Stockholms	absoluta tal rel. tal %	245 096 27,1	140 350 15,5	147 230 16,3	129 792 14,3	112 605 12,4	10 632 1,2	24 149 2,7	23 514 2,6	72 574 8,0	905 942
Uppsala	absoluta tal rel. tal %	53 439 42,6	15 250 12,2	19 274 15,4	11 918 9,5	16 237 12,9	1 765 1,4	1 901 1,5	2 061 1,6	3 661 2,9	125 506
Södermanlands	absoluta tal rel. tal %	68 237 48,0	24 944 17,5	17 345 12,2	15 332 10,8	6 662 4,7	673 0,5	1 818 1,3	2 542 1,8	4 700 3,3	142 253
Östergötlands	absoluta tal rel. tal %	112 160 51,1	25 687 11,7	31 846 14,5	22 003 10,0	11 717 5,3	2 409 1,1	3 415 1,6	4 908 2,2	5 532 2,5	219 677
Jönköpings	absoluta tal rel. tal %	95 808 54,8	19 788 11,3	21 826 12,5	18 770 10,8	7 911 4,5	1 241 0,7	2 181 1,3	2 509 1,4	4 751 2,7	174 785
Kronobergs	absoluta tal rel. tal %	54 078 57,7	5 999 6,4	13 956 14,9	7 802 8,3	4 760 5,1	1 060 1,1	1 238 1,3	1 425 1,5	3 349 3,6	93 667
Kalmar	absoluta tal rel. tal %	77 206 57,6	11 739 8,8	19 638 14,7	11 285 8,4	5 842 4,4	1 105 0,8	1 471 1,1	1 697 1,3	3 955 2,9	133 938
Gotlands	absoluta tal rel. tal %	16 832 56,8	4 097 13,8	3 162 10,7	3 156 10,7	1 359 4,6	77 0,3	204 0,7	177 0,6	557 1,9	29 621
Blekinge	absoluta tal rel. tal %	49 752 57,1	10 461 12,0	9 317 10,7	8 032 9,2	3 690 4,2	567 0,7	882 1,0	1 398 1,6	2 984 3,4	87 083
Kristianstad	absoluta tal rel. tal %	77 547 52,4	22 713 15,3	15 836 10,7	16 352 11,0	7 212 4,9	512 0,3	1 851 1,3	2 056 1,4	4 000 2,7	148 079
Malmöhus	absoluta tal rel. tal %	176 577 41,8	61 094 14,5	60 728 14,4	53 820 12,7	36 111 8,5	4 043 1,0	10 086 2,4	9 845 2,3	10 165 2,4	422 469
Hallands	absoluta tal rel. tal %	57 675 52,9	15 077 13,8	10 502 9,6	13 544 12,4	5 148 4,7	398 0,4	1 626 1,5	1 543 1,4	3 417 3,1	108 930
Göteborgs o Bohus	absoluta tal rel. tal %	159 337 37,4	68 482 16,1	69 241 16,2	52 184 12,2	33 850 7,9	4 085 1,0	9 196 2,2	9 066 2,1	21 147 4,9	426 588
Älvsborgs	absoluta tal rel. tal %	126 142 54,8	29 514 12,8	27 196 11,8	23 051 10,0	9 874 4,3	1 347 0,6	2 992 1,3	3 270 1,4	6 929 3,0	230 315
Skaraborgs	absoluta tal rel. tal %	82 031 57,4	11 420 8,0	23 119 16,2	11 341 7,9	6 686 4,7	1 220 0,9	1 300 0,9	1 507 1,0	4 350 3,0	142 974
Värmlands	absoluta tal rel. tal %	90 530 56,4	14 292 8,9	23 227 14,5	14 092 8,8	7 932 4,9	1 999 1,2	1 918 1,2	2 340 1,4	4 265 2,7	160 595
Örebro	absoluta tal rel. tal %	84 867 53,4	18 427 11,6	20 440 12,9	15 838 10,0	7 721 4,9	1 507 0,9	2 430 1,5	3 036 1,9	4 621 2,9	158 887
Västmanlands	absoluta tal rel. tal %	75 156 49,0	14 914 9,7	30 275 19,8	12 430 8,1	8 281 5,4	3 003 2,0	2 113 1,4	3 885 2,5	3 190 2,0	153 247
Kopparbergs	absoluta tal rel. tal %	92 029 59,0	13 165 8,4	18 279 11,7	15 588 10,0	7 094 4,5	1 108 0,7	1 654 1,1	2 141 1,4	4 948 3,2	156 006
Gävleborgs	absoluta tal rel. tal %	92 566 55,7	16 613 10,0	26 396 15,9	12 700 7,6	7 015 4,2	2 103 1,3	2 126 1,3	2 108 1,3	4 487 2,7	166 114
Västernorrlands	absoluta tal rel. tal %	88 235 56,6	9 184 5,9	28 236 18,1	11 866 7,6	7 562 4,8	1 972 1,3	1 925 1,2	2 373 1,5	4 611 3,0	155 964
Jämtlands	absoluta tal rel. tal %	41 016 58,6	2 999 4,3	12 755 18,2	4 975 7,1	3 527 5,0	1 059 1,5	650 0,9	697 1,4	1 995 2,9	69 673
Västerbottens	absoluta tal rel. tal %	82 171 60,3	4 447 3,3	22 838 16,7	9 840 7,2	8 850 6,5	1 820 1,3	1 592 1,2	1 902 1,4	2 915 2,1	136 375
Norrbottnens	absoluta tal rel. tal %	86 453 57,6	7 650 5,1	28 437 18,9	10 750 7,2	7 772 5,2	2 126 1,4	1 370 0,9	2 082 1,4	3 469 2,3	150 109
Hela riket	absoluta tal rel. tal %	2 184 940 46,5	568 306 12,1	701 099 14,9	506 461 10,8	335 418 7,1	47 831 1,0	80 088 1,7	88 082 1,9	186 572 4,0	4 698 797

Tabell 3 Befolkningen i åldern 16-59 år efter högsta utbildning och ålder i hela riket

Ålder	Allmän skolutbildning								Yrkesutbildning					
	Folkskola 7 år eller kortare	Folksko- la 8 år avbrutna studier vid flick- skola/ real- skola	Grund- skola, folk- skola 9 (10) år, en- hets- skola, folkhög- skola	Real- skola, flick- skola, avbrut- na gym- nasie- studier	Allmänt gymna- sium	Fack- skola, social linje	Uppgift om all- män skolut- bild- ning saknas	Samtliga som en- dast redovi- sat all- män skolut- bildning	Gymna- sial yrkes- utbild- ning högst 2 år	Gymna- sial yrkes- utbild- ning längre än 2 år	Efter- gymna- sial yrkes- utbild- ning högst 2 år	Efter- gymna- sial yrkes- utbild- ning längre än 2 år samt forskar- utbild- ning	Samtliga som redo- visat yrkesut- bildning	Samtliga
Absoluta tal														
16 - 19	15 770	28 557	240 083	30 938	23 085	9 808	18 794	367 035	66 530	9 632	115	10	76 287	443 322
20 - 24	65 625	78 822	91 724	37 802	70 723	4 747	36 127	385 570	180 116	65 674	15 281	10 798	271 869	657 439
25 - 29	138 783	76 216	38 315	35 313	19 283	181	28 855	336 946	162 303	64 127	26 514	43 700	296 644	633 590
30 - 34	171 863	47 684	18 515	26 909	5 258	-	18 937	289 166	107 000	39 160	20 700	33 932	200 792	489 958
35 - 39	197 483	35 144	13 348	20 840	3 170	1	14 705	284 691	86 775	29 003	17 014	27 228	160 020	444 711
40 - 44	245 439	27 704	12 429	20 061	2 795	1	14 797	323 226	83 419	26 707	14 289	24 249	148 664	471 890
45 - 49	298 722	26 534	13 181	19 123	3 487	-	16 252	377 299	89 709	28 194	13 278	19 097	150 278	527 577
50 - 54	317 796	24 370	13 051	16 934	3 059	-	16 204	391 414	80 687	22 397	12 078	15 207	130 369	521 783
55 - 59	333 327	23 640	13 018	14 120	2 355	-	21 902	408 362	64 174	15 130	8 761	12 108	100 173	508 535
Summa	1 784 808	368 671	453 664	222 040	133 215	14 738	186 573	3 163 709	920 713	300 024	128 030	186 329	1 535 096	4 698 805
Relativa tal (%)														
16 - 19	3,6	6,4	54,2	7,0	5,2	2,2	4,2	82,8	15,0	2,2	.	.	17,2	100,0
20 - 24	10,0	12,0	14,0	5,7	10,8	0,7	5,5	58,7	27,4	10,0	2,3	1,6	41,3	100,0
25 - 29	22,0	12,0	6,0	5,6	3,0	.	4,6	53,2	25,7	10,1	4,2	6,8	46,8	100,0
30 - 34	35,0	9,7	3,8	5,5	1,1	-	3,9	59,0	21,9	8,0	4,2	6,9	41,0	100,0
35 - 39	44,4	7,9	3,0	4,7	0,7	.	3,3	64,0	19,6	6,5	3,8	6,1	36,0	100,0
40 - 44	52,0	5,9	2,6	4,3	0,6	.	3,1	68,5	17,7	5,7	3,0	5,1	31,5	100,0
45 - 49	56,6	5,0	2,5	3,6	0,7	-	3,1	71,5	17,0	5,4	2,5	3,6	28,5	100,0
50 - 54	60,9	4,7	2,5	3,2	0,6	-	3,1	75,0	15,5	4,3	2,3	2,9	25,0	100,0
55 - 59	65,5	4,6	2,6	2,8	0,5	-	4,3	80,3	12,6	3,0	1,7	2,4	19,7	100,0
Summa	38,0	7,8	9,7	4,7	3,1	.	4,0	67,3	19,6	6,4	2,7	4,0	32,7	100,0